

Gümüşhanede zelzele

Gümüşhane, 30 (A.A.) — Bu sabah saat 10.28 de üç saniye devam eden bir zelzele olmuş. Hasar yoktur.

SALI 31 İ. KÂNUN 1940

YIL: 24 * SAYI: 8253

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) . 24370 (İdare)

Meclisindünkü
toplantısı

Bir çok kanunların birinci ve ikinci müzakereleri yapıldı

Her kesin
Bildigi şeyler

Yazan: ASIM US

Cumhuriyet halk partisi İstanbul idare heyeti reisi Bay Reşat Mimaroglu'nun Şişli halkevinde "Cihan hâdiseleri karşısında nasıl hareket etmeliyiz?", mevzuu üzerine bir konferans vermiş ve dinleyicilerine "Sizlere bilmediğiniz şeylerden bahsedecek değilim...", diyerek etrafımızda döñüp dolağan tehlikeler karşısında en büyük kurtuluş yolunun milli mücadele devrinde olduğu gibi sarsılmaz bir milli birlik olduğuna göstermiştir ve gök isabet etmiştir.

Muhterem Reşat Mimaroglu'nun şüphesiz herkesin bildiği bazı hakikatleri bilhassa bugün içinde bulunduğumuz devir ve umumi dünya şartları karşısında münevver bir halk kütlesi karşısında tekrar etmesi yersiz ve sebepsiz değildir; zira bu şeyler ortalgın açık ve berrak olduğu günlerde herkesin bildiğiyle hakikatlerdir ki karanlık hâdiseler arasında en ziyade malûmatlı ve münevver görünen bazı kimselerin bilmez gibi görünüşü şeyler olabiliyor. Aramızda bunun misallüi daha pek yakın geçmişte herkes kendi muhitinden misaller bile bulabilir. Onun için hepimizin bildiğini bazı şeyleri hâdiselerin aydınlatmaları içinde tekrar etmekte büyük faydalar vardır.

Avrupa harbi çıktığı zaman Türkiye'nin kendi milli hudutlarını tehlikeye korumak için nasıl bir hareket hattı tutması lâzım geldiği aylarca bu memlekette münakaşa mevzuu oldu. Memleketimizin haritten bir taarruza uğramadıkça, yahut böyle bir taarruza uğrayacağı emniyet sahamıza vaki olacak tecavüzlerle anlaşılmadıkça harp harici kalması en doğru bir siyaset olacağına karar verildi. İngiltere ve Fransa ile aktedilen ittifak bu kararın bir neticesi idi. Onun için Türkiye İngiltere ve Fransa ile ittifak aktektiği zaman tedafü mahiyette olan bu anlaşmayı dostlarımız kadar düşmanlarımız bile tasvip etmek mecburiyetini duymuştu.

Bir buğuk yıl evvel Türkiye'nin İngiltere ve Fransa ile bu ittifak muahedelerini imzaladığı zaman vaziyeti ve siyaseti ne idiyse bugün yine o dur; arada geçen zaman zarfında bizim tarafımızda hiç bir değişiklik olmadı. Bununla beraber bu ittifak muahedesine karşı zaman zaman vaziyetlerini ve siyasetlerini değiştiren memleketler görüldü. Valta ilk zamanlarda bu muahedeyi hemen hiç bir memleket kendi aleyhinde görmedi. Görmüş olsa bile bunu ifade etmeğe lüzum hissetmedi. O vakit bu muahedenin Türkiye için zararlı olduğundan bahseden de tabii olmadı. Fakat Fransanın mağlûbiyeti ile kayıtsız, şartsız bir mütareke imzalaması üzerine burada, burada bir takım mırıltılar başladı. Daha sonra bazı memleketlerdeki mırıltılar, âdetâ Türkiye aleyhine bir harp vesilesi addedilecek derecede şiddetli hücumlara sebep oldu. İşte o zamana kadar Türkiye için sadece sulhun muhafazası ve milli menfaatlerimizin müdafaası maksadıyla yapılmış olup bu noktadan kaymetli olduğunda hiç bir kimsenin en küçük şüphesi bulunmayan bu diplomatik vesika hakkında çok bilgili görünen bazı zatların doğrudan doğruya doğılsa de dolayısıyla tenkid meyline düştükleri görüldü. Bununla beraber bir (Devamı 4 üncüde)

Sıhhat
Vekili

Sıtma mücadelesi
etrafında izahat
verdi

Ankara, 30 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canitez'in riyesinde toplanmış ve celsenin açılışını müteakip Antalya mebusu Cemri Erçin'in vefatını bildiren tezkere okunmuş ve hâtrasına hürmeten bir dakika ayakta sükût edilmiştir.

B. M. Meclisi, Riyaseticumhur, Divanı Muhasebat 1939 yılı hesabı katisine ait mazbata devlete ait (Devamı 2 incide)

Dün 80 bin
torik tutuldu
40 bini darülace-
zeyeye hibe edildi

Dün 80 bin çift torik tutulmuş, balıkhanede çifti 80 kuruştan satılmıştır. Kâfi derecede buz bulunmadığı için bu balıkların ancak 40 bin çifti satılmıştır. Geri kalan 40 bin çift balığın bugün denize imalatında da kullanıldığı için balıkçılara tevzi edilememekte idi. Balıkçılar, muntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek son zamanlarda gelen 1500 balye ağ ipleğinin kendilerine tevziini istemişlerdir.

Bundan başka balıkçılar, ağ için iplek bulamamaktadırlar. Ağ ipleği geliyorsa da bunlar perde imalatında da kullanıldığı için balıkçılara tevzi edilememekte idi. Balıkçılar, muntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek son zamanlarda gelen 1500 balye ağ ipleğinin kendilerine tevziini istemişlerdir.

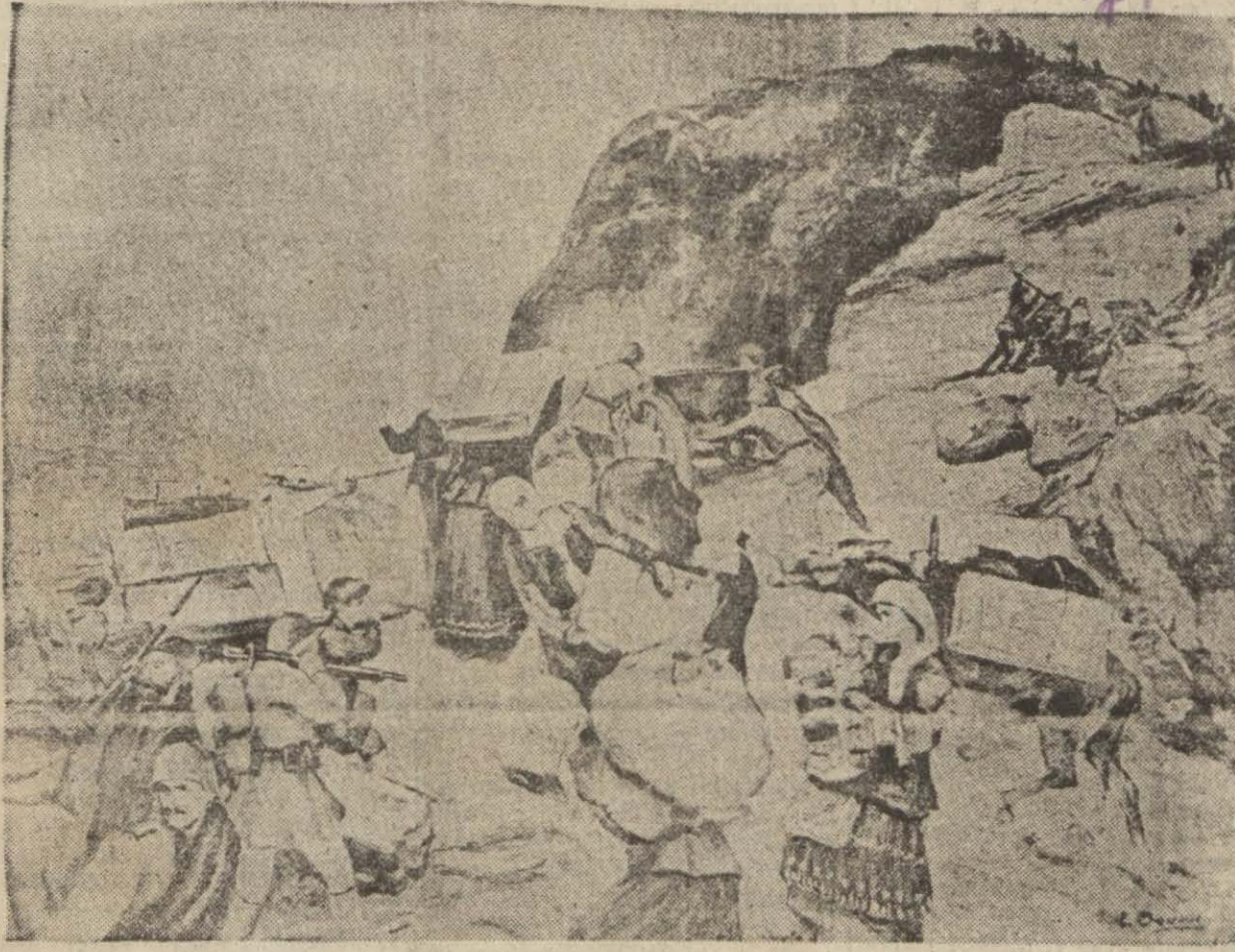
Yarın gazetemiz
ilâvesiyle

8 Sayfa

Yine 3 Kuruş

Okuyucularımıza güzel
ve faydalı bir Yılbaşı
hediyesi veriyoruz

"VAKIT", gazetesini
yarın edinebilmek için
bugünden müvezzün-
ze ismarlamayı ve ya-
rın gazetenizi alırken
hediyeinizi birlikte iste-
meyi unutmamalısınız.

Yunanlı kadın ve çocukların bir tepyi tahkim eden askerlere silâh taşıyışlarını gösteren resim

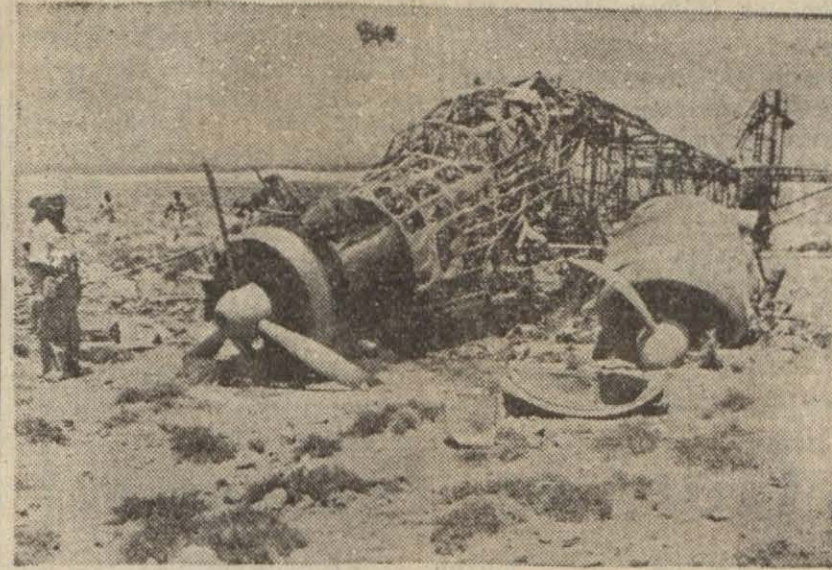
Tepedelen
istikametinde
İtalyanricati
devamediyor

Yunanlılar yeniden
mühim mevkiller
zaptettiler

Atina, 30 (A. A.) — E. B. C: Yunan resmi tebliği topçu faaliyetinin yavaşladığını bildirmektedir.

Yunan hükümetinin sözcüsü H. maranın şimalinde stratejik ehemmiyeti büyük bazı tepelerin Yunan kitaları tarafından zaptedildiğini bildirmiştir.

Tepedelen ve Klisuraya giden yol üzerinde İtalyan kitalarının ricati devam etmektedir. Yunanlılar mühim köyler işgal etmişler, düşmandan büyük miktarda esir ve harp malzemesi almışlardır. İ. (Devamı 2 incide)

Libyada düşürülen bir İtalyan bombardıman tayyaresi

300 ilkokul öğretmenine
kıdem zamları ödeniyor400 öğretmen de barem
zammı alacak

938 yılında kıdem zammı gören ve bütçe darlığı dolayısıyla şimdiye kadar bu zamlarını alamayan ilk okul öğretmenlerinin zamlarının ödenmesi hususunda vilâyet bütçesinden ayrılan tahsisat umumi meclise kabul edilmişti. Öğretmenlerin zamlarının ödenmesine ilkinin kâğıdından itibaren başlanacaktır.

Zamlarını bekleyen öğretmenlerin sayısı 300 dür.

Kumkapı bekçisini vuran
18 yaşında bir genç imişBardiya
muharebesi
İngilizlerin hazırlıkları
ilerliyor

Kahire, 30 (A.A.) — İngiliz umumi karargâhının tebliği:

Trablusta Bardiada düşmanın topçu ateşi, dün kendisine göz açtırmayan mütemadi ateşimize bir mukabele olmak üzere biraz daha faaliyetli olmuştur. Kitalarımız hiçbir zayıflığa uğramadığı gibi, memnuniyet verici bir şekilde devam eden hazırlıkları da bir sekteye uğramamıştır. (Devamı 2 incide)

Bekçiden aldığı tabanca ile birahane
sahibine de ateş etti ise de yakalandı

Gecenlerde, Kumkapı bekçilerinden Dursun, mahallede nöbet ederken, meçhul bir şahsın hücumuna maruz kalmış ve bu adam tarafından bıçakla yaralanarak tabancası çalmıştı.

Ağır yaralanan bekçi Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış ve meçhul şahsın aranmasına girişilmiş -

ti. Nihayet cumartesi gecesi bu hâdisenin düğümü çözülmüş ve bekçinin tabancasını çalan adam bir cinayet işliyecektken ele geçirilmiştir.

Bu Soğanağada üvey babasının yanında oturan Şarkışlah Mahmut oğlu Atif Sert adında 18 yaşında bir çocuktur (Devamı 4 üncüde)

11 aylık haricî ticaretimiz
ihracatımız idhalâtımızdan
36 milyon lira fazla oldu

Dış ticaretimize ait olmak üzere verilen resmi rakamlara göre, ikinciteşrin ayı içinde memketimizden 11.043.509 lira değerinde ihracat yapılmış, buna mukabil 5.501.081 liralık ithalâtta bulunulmuştur.

1939 yılının aynı ayı içindeki ihracatımız ise 12.045.351, itha-

lâtımız da 6.384.037 lira idi.

1940 yılının ikinciteşrin ayı ile biten 11 aylık dış ticaret rakamları da bu 11 aylık devre içinde dış memleketlere 572.655 lira değerinde ihracatta ve 63.592.159 lira değerinde de ithalâtta bulunulmuştur. (Devamı 2 incide)

Günlerin peşinden :

Zirvanın tevili

İki gazete arasında kâğıt işi bir münakaşa mevzuu oldu; münakaşa çok şiddetli olduğu için insan hakem sıfatı ile bile araya karışmak cesaretini kendisinde bulamıyor.

Ancak A. Şekib arkadaşımızın dünkü makalesine başlık olarak koyduğu "Zirva tevili götürmez", sözü dilimizde darbu mesel olacak derecede meşhur olmasına rağmen biraz su götürür. Zira zirvayı tevili edenler de vardır. İşte misali:

Vaktiyle ülemayı - rüsum nevinden bir şeyhislâm yine kendi cinsinden olan oğlunu Galata kadılığına tayin etmiş. Fakat bu vazifede oğlunun yumurtlayacağı zirvaları tevili etmek için yanına bir de becerikli bir dalkavuk almış. Kadı efendi bir gün kimbilir nasıl bir münasebet ile:

— Bir ok attım kebab oldu!.. Demiş. Bu sözün işitenler de-

li sağması diye gülmüşler. Kadı Efendinin dalkavuşu derhal ortaya atılarak işe müdahale etmiş:

— Arkadaşlar, niçin gülyorsunuz? Hakikaten efendi hazretleri geçen gün Kâğıthane'de bir ok attı; ok gitti, bir karacayı vurdu, bir taraftan öbür tarafına geçti, hayvanı cansız yere düşürmekle beraber bir taş isabet etti. taştan kırılmı çıktı, kırılmıdan kurru otlar ateş aldı, alev çalya çırpyıa sirayet etti, fırsattan istifade ettik. Yerde ölü olarak duran karacayı şise geçirdik. Sonra ateşte çevirdik, çevirdik. Atılan o' bu suretle mükemmel bir kebab oldu. Kebabı da âfiyet ile hepimiz yedik..

Demiş. Böylelikle bir zirvanın tevili edilebileceğini isbat etmiş. Artık zirva tevili götürmez diyenler buna itiraz edebilirler mi? Hasan Kumcu

Vaşington, 30 (A.A.) — Röyter bu diyor:

Ruzvelt, bu ocak başı muhabbesini şöyle başlamıştır:

— Bu muhabbe, harp hakkında bir muhabbe değil fakat milli emniyet hakkında bir muhabbedir. Çünkü reisinizin bütün hedefi, Amerikan istiklalinin ve bu istiklalin sizin için ve benim için temsil ettiği bütün şeylerin idamesi için, sizleri, torunlarınızı ve torunlarınızın torunlarını son harp çıkururunda güdümde tutmaktır.

Amerikan milleti, 1933 buhranını realizm ile karşı koymuştur. Bu yeni buhrana milletimizin emniyetine karşı bu tehlide de, aynı cesaretle ve aynı realizm ile karşı koyalım. James Tonn ve Plymouthrock'dan beri, Amerikan medeniyeti, hiçbir zaman bugünkü kadar tehlike altında kalmamıştır.

Ruzvelt, bundan sonra, 27 Eylül 1940 Berlin anlaşmasından bahsetmiştir.

— Bu tarihte, iki Avrupa ve bir Asyalı millet, Amerika birleşik devletleri bu üç milletin genişlemesi programına engel olur ve yabut bu genişlemeyi bloke ederse, Amerika birleşik devletlerine karşı birlikte harekete geçmek tehdidi ile, birleşmişlerdir.

Avrupaya hakim naziler, yalnız Almanya'da hayata ve fikirlere hükmetmek değil, fakat Avrupa'nın heyetini umumiyesini rametmek ve o zaman dünyanın geri kalan kısımlarında da hakim olmak üzere Avrupa'nın egilimlerini kullanmak niyetinde olduklarını tarih suretiyle anlatmışlardır. Sizlere Hitlerin son defa, nazilerin demokrat dünya ile hiçbir zaman anlaşamayacağını söylemiş olduğunu hatırlatırım. Başka kelimelerle bu, mühterin, kendi hükümeti felsefesi ile bizim hükümet felsefemiz arasında nihai bir sülh olmayacağını ilan etmesi demek tir.

HURRIYETE KARŞI BİRLEŞMİŞ DEVLETLER OLMA...

Mantiki bir surette ve katıyetle gu cihet teyid olunabilir ki müteceviz memleketlerin dünyaya hükmetmek ve dünyayı fetihmek hususunda her türlü düşünceleri terkettilerine dair sarh niyetlerinin gözükmediğini gelinciyse kadar, Amerika birleşik devletlerinin sülh sözlerini tevik etmesi için hiçbir haklı yoktur ve bu bahiste hiçbir sebep mevcut değildir.

Hürriyete karşı birleşmiş kuvvetler Amerikan sahillerinden uzakta tutulmaktadır. Bu kuvvetler, İngilizler, Yunanlılar ve rümedilmiş memleketlerden kaçan askerler tarafından da loka halinde tutulmakta, diğer taraftan Japonlara karşı da Çinliler başka büyük bir müdafaya girişmiş bulunmaktadırlar.

Bazı Amerikalılar Avrupa ve Asya'daki harplerin bizi alıkadar etmediğini sanıyorlar, halbuki Avrupa ve Asya'daki harplerin çıkaranlarını bizim yarın kıtremize götüren Okyanusun kontrolünü elde etmemeleri, bizim için en hayati bir meseleyi teşkil eder.

Ruzvelt, burada Monroe kaidesini bahis mevzuu etmiş ve müteakiben demiştir ki:

— Amerika birleşik devletleri ile İngiltere arasında, her ihtilafı sülh yoluyla halledilecek iki komşu hissiyatı mevcuttur.

Hür bir İngiltere en kuvvetli deniz komşumuz kaldıkça, bizim bir düşünmümüzden korkmamıza mahal bulundugunu sanan bir kimse acaba var mıdır? Mühter devletleri Okyanuslarda komşularımız olursa, bizim rahatta kalabileceğimiz ciddi surette inanan kimse acaba var mıdır?

EĞER İNGİLTERE EZİLİRSE

Eğer İngiltere ezilirse, mühter Avrupa, Asya, Afrika, Avustralya ve büyük Okyanusları kontrol edecektir. O zaman, mübalagasızdenebilir ki, bizler, Amerikada hepimiz, gerek ekonomik sahada gerek askeri sahada, alınmaz bir tabancanın hem de infialat kurşunları ile dolu tabancanın namusu dayanamaz bir halde yaşayacağız. O zaman bizim kendi yarın kıtremiz de dahil olduğu halde bütün dünyanın cebir kuvveti tehditleri ile idare edildiği yeni mühter bir devreye girmiş olacağız. Ve böyle bir dünyada hayatta durabilmek için, kendimizi daimi surette harp ekonomisi esasına dayanan bir militarist devlet haline kalbetmemiz icap edecektir.

Eğer Okyanusların hâlâ emniyet / fade ettiğini düşünürseniz varsa onlara derim ki bu Okyanuslar, yelkenliler devrinde olduğu kadar geniş değildir. Hatta bugün, biz, büyük Britanyadan yeni İngiltereye merhaleleşmiş gidip dönebilecek tayyarelere malik bulunuyoruz.

Bu son hafta içinde, bir çok kişi bana, bu akşam vaziyetin vahameti hakkında bütün hakikati tamamiyle açık bir surette bildirmemi arzu etdiklerini söylediler ve kendileri için de hakikati bütün açıklığıyla dilemek cesaretiyle arzularını izhar ettiler.

Ruzveltin Nutku

diğer. Vakia küçük bir ekalliyetin hatti hareketini bildiren bir telgrafca almış bulunuyoruz. Bu ekalliyeti aştalığın mevcudiyetini kaiten bu diğ halde ne bunu görmek ne de bundan bahsedilmesini istemek istiyen küçük bir ekalliyettir. Bu telgraf şöyle diyor: Rica ederim reis, hakikati söyleyerek bizi korkutmayın.

AÇIK KONUŞACAM

Açıkça ve sarh bir surette söyleyeceğimi ki bizim için bir tehlike mevcuttur ve pek iyi biliyoruz ki yatağımıza girmek ve kafamızı yorganın içine sokmakla, tehlikeye ve bu tehlikeye korkusundan kendimizi kurtaramayız. Şu ciheti hatırlatmak isterim ki aktedilen ademi tecavüz faktörüne rağmen, bir çok Avrupa milletleri istila olunmuş ve esaretin yeni şekli altına alınmıştır. Bu milletlerin alibetti, bize nazi tabancasının namusu karşısında milletlerin a kibetti, bize nazi tabancasının namusu karşısında yaşamamın ne demek olduğunu bildiriyor.

Naziler hareketlerini, dahilde nizamı tesis etmek ve yabut bir tecavüz karşı himaye eylemek için bir memleketi işgal ettikleri gibi sarh yalanlarla baki gösterme çabıyolarlar. Acaba Almanya, herhangi bir cenubi Amerika memleketine, "memleketini zı Amerika birleşik devletlerinin te cavüzünden himaye için işgal ediyorum", demektedir derdini edecek mi?

Şu cihete derin inanamı vardır ki Amerikan milletin büyük ekseriyeti, çizdiği yolun hak için en az tehlike ve istikbal için en büyük dünya sülhü ümidini ihtiva eden yolu teşkil ettiği üzerinde müteftiktir.

Bazı kimseler, mühterin hiçbir zaman garp yarım küresine hücum etmek niyetinde bulunmamış olduğunu fıkırlındır. Fakat bu, maşup edilmiş birçok memleketlerin mukavemet kudretini mahveden zihniyetin aynı tehlike gördü ve düşüncü tarzıdır. Naziler, bütün ırkların kendi ırklarının madunu olduğunu ve binnetice bütün ırklara emredileceklerini söylüyorlar. Bundan başka en ehemmiyetli cihet de şudur ki bizim yarım küremizin geniş gelirleri, bütün dünyanın en ziyade cazip gammetini teşkil etmektedir.

FENA KUVVETLER ŞİMDİDEN KAPILARIMIZDA

Ruzvelt, sözlerine şöyle devam etmiştir.

İnkâr kabul etmeyen şu hakikate gözlerimizi artık daha fazla yummalıyız: Birçok memleketleri yıkılmış, bozmuş, kemirilmiş olan fena kuvvetler, kimdiden kapılarımızın iç tarafında bulunuyorlar. Bunların gizli müesseseleri, memleketimizde ve komşu memleketlerde faaliyettedirler. Bu iğtışacıların bir tek hedefi vardır ve bu da milletinizi birbirine muhasım gruplara ayırmak, birliğimizi bozmak ve müdafaa azimimizi yıkmaktır. Bazı Amerikalılar var ki bunları, aynen nazilerin istedikleri vazifeyi görerek b u gibi ajanslara yardım etmektedirler. Ve bu Amerikalılardan bir kaç diyor ki biz mühter devletleri bin dostu ve perki olmalı imiş ve onların diktatörük usullerini taklid etmeli imiş. Fakat tecrübe isbat etmiştir ki hiç kimse nazileri tekdin edemez. Hiç bir insan kapıları ehlileştiremez ve kapıların oksiyarak onu küçük kedi kadar munis yapamaz. Gad darlık karşısında teskin, yangın bombası karşısında mantık bahis mevzuu olmaz. Şunu biliyoruz ki milletler ancak tam teslimiyet bahasına, nazilerin elde edebilirler. Hatta İtalyan milleti dahi nazilerin cürüm perki olmak mecburiyetinde kalmıştır ve bugün İtalyan milleti, bizzat kendisinin nazi mühterleri tarafından hangi yakın istikbalde oluncaya kadar sıkılacağı ni bilmemektedir.

Teskin taraftarı Amerikalılar, Çekoslovakyanın, Avusturyanın, Polonyanın, Norveğin, Belçikanın, Holandanın, Danimarkanın ve Fransanın akitlerinin teşkil ettiği İskan nazari dikkate alınmaktadır ve bu Amerikalılar, size mühter herhalde kaza nakadır, Amerika birleşik devletleri nüfuzunu dikte edilen bir sülh lehine istimal edebilir ve "müzakere edilen bir sülh", tesmiye ettikleri bu sülhten en fazla faydalar elde edebilir diyorlar.

Bu ne budalalıktır... Kanun harici canilerden mürekkep bir çete sizin cemaatinizi sarar ve yok edilmek tehdidi altında canınızın kurtarılması için siz bir özye vermezce mecbur ederse, buna müzakere edilen bir sülh mü demir? böyle bir sülh, tarihte misli görülmemiş muazzam silahlanma yarışına ve en tahrip edici ticaret harbine giden bir muharebeden başka bir şey olamaz.

Daha fazla gemimiz, daha fazla tayyaremiz, daha fazla topumuz, her şeyden daha fazla miktarda istihsalimiz olmalıdır. Amerikalılar, şimdiye kadar alışıkları çalmak zihniyetini terketmelidirler. Müdafaa gayretleri, endüstri istihsalının fazalaşmasını istikbalde doğuracağı neticelerden korkarak tarafından kötürüm bir hale getirilmemelidir. Müdafaa gayretlerinin muvaffakiyetsizliğinin istikbalde doğuracağı neticeler, bugün, çok daha ziyade korkulacak mahiyettedir. Amerikan istikbalinde hiçbir bedbin siyaset,

riyete, hiçbir dine, hiçbir ümide yer yoktur. Böyle yeni bir nizam, beşer ırkına tahakküm etmek ve beşeriyeti esaret altına almak için kuvvetin ve bedbinliğin günahkar bir ittifakından başka bir şey değildir.

İngiliz milleti bu fena ve günahkar ittifaka karşı faal harp bulundadır. Bizim müstakbel emniyetimiz, büyük bir makyasta, bu mücadelemin neticesine bağlıdır.

Hali ve istikball nazari dikkate alınarak, doğrudan doğruya Amerikan milletine hitaben şunu diyorum ki mühterin hücumuna karşı kendilerini müdafaa eden milletlerin mağlubiyetlerine muvafakat edecek mühterin zararına muti bir tarzda baş geçecek ve bilâhare başka bir harpte bize hücum sırasını bekleyecek yerde, şimdiden mühterin hücumlarına karşı kendilerini müdafaa eden milletlere müzaheret için yapabileceğimiz her şeyi yaparsak, Amerika birleşik devletlerinin bu mücadeleye girmesi ihtimali o kadar çok azalacaktır. Eğer kendi kendimizi karşı tamamlı namuskar davranmak isterseniz, takip edeceğimiz her yolun bazı muhataraları ihtiva ettiğini kabul etmemiz lazımdır. Fakat şuna inanmam var ki milletin büyük ekseriyeti benim teklifi ettiğim yolun şimdiki için en az muhatara ve atideki dünya sülhü için en çok ümitli yol olduğuna kanidir.

Kendilerini müdafaa için mücadele eden Avrupa milletleri, bizim kendileri için muharebe etmemizi istemiyorlar. Bu milletler, bizden, kendi hürriyetleri ve emniyetleri için mücadelelerini mümkün kılacak tayyare, tank, top ve şilep istiyorlar. Resmen bildiririm ki, değerlerinin başına gelen harp felâketlerinin ve can çekişmelerinin azın ve çocuklarımızın başına gelmemesi için, bu silahları, lüzumu kadar ve oldukça süratle, bu milletlere vermeye hazırız. Bozguncular, çok geç demesinler. Hiç bir zaman çok geç olmayacaktır ve yarın ancak bugünden daha geç olacaktır.

Askerlik bakımından, İngiltere ve Britanya imparatorluğu, bugün dünya hakimiyetine karşı bir mukavemet teşkil etmektedir. İngiltere ve Britanya imparatorluğu, insan ceisti tarihinde ebediyen yaşayacak bir muharebe veriyorlar. Bir Amerikalı seferi heyeti gönderilmesi hakkında hiçbir talop mevcut değildir. Amerikan hükümetinin herhangi bir azası da bir Amerikan seferi heyeti göndermek hususunda hiçbir niyet taşımamaktadır.

MİLLİ SİYASETİMİZ HARBI İSTİHFAF ETMEMEK TIR

Milli siyasetimiz, harbi istihfaf etmemektir. Milli siyasetimiz hedefi, harbi memleketimizden uzak tutmaktır. Amerika Birleşik devletlerinin silahlanması ve yoklugunu hissetmiyeceğimiz her cins ve her ton mühimmat ve işe maddesinin cephelede bulunan müdafilere yardım için gönderilmesi, demokrasinin dünya hakimiyetine karşı mücadelesine büyük nisbette yardım edecektir ve daha büyük nisbette yardım etmelidir. İse cin, Rusya ve Almanya komşu diğer memleketlerin mühter memleketlerine hergün çelik, maden, petrol ve diğer harp malzemesi göndermesi nasıl bitarafıca muhalif değildi, biz de böyle hareket etmemiz bitarafıca muhalif değildir. İngiltereye yardım, bir hissiyat meselesi değil, askeri mütehasıslarımızın mütealemlarına dayanan bir realist askeri siyaset meselesidir.

Ruzvelt, bilâhare dahilli işlerden bahsederek sözlerine şöyle devam etmiştir:

Hükümet vatandaşların ekonomik refahını himayeden hali kalmıyacaktır. Fakat millet, müdafaa endüstrilerine grevler ve lokavtlarla kesilmeden vazifesine devam edeceği fıkırlındır. Millet, işçilerin ve patronların, lüzumu olan lezazım istihsalına devam edememesi için, aralarındaki ihtilaf, lara uzlaşma yoluyla veya kanunî yollarla hal ve bertaraf edecekleri fıkırlındır ve millet bu nokta üzerinde ısrar etmektedir.

Ruzvelt, hükümetin, endüstrinin ve işçilerin fevkalade mükemmel iş birliğinden istiyişle bahsetmiş ve şöyle demiştir.

Seat yapan işçiler, ziraat makineleri, matbaa makineleri, otomobil, di kiş makineleri ve lokomotif üzerinde çalışan işçiler, şimdiki aydınlatma fişekler, bomba kasaları, otobüsler, tabancalar ve tanklar imal ediyorlar. Fakat bugünkü gayretleri kafi değildir.

Daha fazla gemimiz, daha fazla tayyaremiz, daha fazla topumuz, her şeyden daha fazla miktarda istihsalimiz olmalıdır. Amerikalılar, şimdiye kadar alışıkları çalmak zihniyetini terketmelidirler. Müdafaa gayretleri, endüstri istihsalının fazalaşmasını istikbalde doğuracağı neticelerden korkarak tarafından kötürüm bir hale getirilmemelidir. Müdafaa gayretlerinin muvaffakiyetsizliğinin istikbalde doğuracağı neticeler, bugün, çok daha ziyade korkulacak mahiyettedir. Amerikan istikbalinde hiçbir bedbin siyaset,

Bekçiyi vuran genç Her kesin bildiği şeyler

(Baş tarafı 1 incide)

Atif Sert seyrettiği film ve okuduğu ganster romanlarını testir altında kalarak, bekçiden aldığı tabanca ile cumartesi akşamı "Maviköşe" birhanesine gitmiş, bir hayli ıktikten sonra tabanca pardesünün cebinde olduğu halde kasada bulunan meyhanesi sahibinin yanına gitmiş:

— Hemen kasadaki paraları bana ver, yoksa vururum!" demiştir.

Meyhane sahibi bunu bir sarhoğun kuru tehdidi sanarak gülmüştür. Bunun üzerine Atif tabancayı cebinden atışlağı ve kumayı delen kurşun bir tesadüf eseri olarak meyhanesi sahibinin yalnız kazağını delerek geçmiş, gitmiştir.

Çocuk bundan sonra yakalanmış ve dün birinci sülh ceza mahkemesi tarafından tevhi olmuştur. Suçlu mahkemede demmiştir ki:

— Trabzon lisesinin 10 uncu sınıfına kadar okudum.

Buraya gelince iş bulamadım, parasızdım. O gece bekçinin üzerine çıktım, elimdeki çakı ile ensesine vurdum. Yere yuvarlandım. Tabancasını alırken son bir gayretle vermeme istedi, bir bıçak daha salladım ve kaçtım.

Yılbaşı Piyangosu

Bu akşam Taksim gazinosunda çekiliyor

Milli piyango'nun 941 yılbaşı çekilişi bu akşam saat 23 de Taksim belediye gazinosu salonunda yapılacaktır. Muhtelif ikramiyeler çekildikten sonra tam saat 24 te son olarak (100.000) liralık büyük ikramiye çekilecektir.

Bu piyangoda dağıtılacak ikramiyelerin yekünü 3.030.950 liraya baliğ olmaktadır.

Çekilişin bütün safahatı retransmisyon tarikiile Ankara radyosu tarafından negredileceğinden çekiliş memleketin her tarafından takip etmek mümkün olacaktır.

müdafaa için esaslı endüstrilerin derhal genişlemesini tehir etmiyecektir. Sarh surette şunu anlatmak istiyorum ki milletin hedefi, müdafaa lezazım yapmak için ihtiyacımız olan bütün maki-naları, tezgahları ve fabrikaları mümkün olan bütün süratle inşa etmektir. Bunun için insanlarımız vardır, zekamız vardır, servetimiz vardır ve her şeyin fevkinde azimimiz vardır. Endüstri fabrikaları sahiplerini, direktörlerini ve işçilerini, bu mühimmatı süratle ve hiçbir tehlide tâbi tutmadan istihsal için mümkün olan bütün gayretlerini sarfetmeye davet ediyoruz.

Tayyarelerimiz, gemilerimiz ve toplarımız imal olundukça, hükümetimiz, müdafaa eksperleri ile birlikte, bunlardan milletin ve yarın kürenin müdafası için en iyi tarzda nasıl istifade oluncamızı kararlaştıracaktır. Dışarıya gönderilecek miktara ila dahilde kalacak miktara hakkındaki karar, heyeti umumiyesi ile askeri ihtiyaçlarımız esasına göre alınacaktır.

İNGİLTEREYE BÜYÜK YARDDIDA BULUNACAGIZ

Biz, demokrasinin büyük tezgahlarını ve mühimmat fabrikalarını teşkil edeceğiz. Bu, bizim için, bizzat harp kadar ciddi fevkalade bir vaziyettir. Aynen sanki harptemmiş gibi, aynı azimle, aynı süratle ve aynı vatanperverlik ve fedakarlık hissiyatı ile vazifelerimize sarılmamız lazımdır.

İngiltereye büyük maddi yardımda bulunduğumuz ve istikbalde daha büyük yardımda bulunacağız. İngiltereye yardım azminde hiçbir dur-gunluk vukua gelmeyecektir. Hiç bir diktatör, diktatörlerin hiçbir kombinasyonu, bu azimimizin tefsiri ile alıkadar tehditlerle bu azimimizi zayıflatamayacaktır. Mühter devletlerinin bu harbi kazanmaya caktıkları inanıyorum. Bu imanım, en son ve en iyi haberlere dayanmaktadır. Bozgunculuk için elimiz de hiçbir mazaret mevcut değildir. Ümit için çok iyi sebepler vardır. Derin surette emnim ki bugün Amerikan milleti, demokrasinin imanımıza karşı tehdidi önüne geçmek için bütün müdafaa malzemelerini istihsalını arttırmak üzere hiç bir zaman yapmadığı kadar muazzam bir gayret yapmaya azmetmiş bulunmaktadır.

Amerika Birleşik devletleri reisi şeffatle sizlerden bu milli gayret talep ediyorum. Bu milli gayret sizlerden, sevdiğimiz ve hizmet ettiğimiz ve hizmetinde bulunmakta iktihaf duyduğumuz bu millet adma talep ediyorum, ve bu talepte bulunurken, mühter gayretimizin büyük muvaffakiyetle tetevvile edeceğine mutlak bir imana meşbu olarak, milletimizi şahit tutuyorum.

(Baş tarafı 1 incide)

vaziyet çok sürmedi. İtalyanın bir taraftan Misra, diğer taraftan Yunanistana hücum ettiği halde her iki tarafta muvaffakiyetsizliklerle karşılaşması bu taarruzların maksat ve gayesini de pek açık surette ortaya koydu; bu suretle Türkiyenin aktettiği ittifak muahedelerinin ne kadar isabetli bir vesika olduğu da fiilen anlaşılmış oldu. Bundan sonra tekrar ittifak muahedelerinin isabeti hakkındaki kanaat umumiyeleştirdi. Demek oluyor ki mühterem Resat Mimaroglu'nun bir konferans mevzuu ihtilaf ettiği "Herkesce bilinen bazı şeyler" in zaman zaman zihinlerde tekrar edilmesinde büyük fayda vardır. Ve bu fayda bilhassa büstüklü dünya şartları içinde memleketin umumi menfaatini temin için alınan tedbirlerin isabetinden bir gün şüpheye düşebilecek istidatla olanların hatalı hareketlerden korunmalarına hizmet etmesidir.

ASIM US

Hava kurumuna yardımcı bulunan kızlar

Çamlıca Kız Lisesinden 14 yaşındaki Bayan Nesime Sipahioğlu altın taslı bileziğini, Be-yoğlu 29 uncu ilk okul talebesinden 11 yaşında Bayan Sevim Sipahioğlu "Hislon" markalı altın kol saatini, 8 yaşındaki Bayan Nevin Sipahioğlu altın zincirli ve kırmızı kolmesini Antalya anbarı müdürlerinden Bay Hikmetin 3 yaşındaki kızı Bayan Nüzhet Özerol de parmağındaki taslı küçük altın yüzüğünü Türk Hava Kurumuna vermek suretiyle vurtvevleklerini göstermişlerdir.

Kısa haberler:

* Tiftik ihracatçıları, dün, birlikte toplanarak Türk — İngiliz ticaret birliğinin yaptığı talepleri teklif etmişler.

* Finlandiyaya ihraç olunacak mallara ait menşehatnamelerinin Finlandiya sefaret veya konsolosluklarımızda vize edileceği alıkadara bildirilmiştir.

* Dün 200 bin liralık ihracat yapılmıştır.

* Akhisarlı Manisa arasındaki seller yüzünden Bandırma — İzmir tren postaları sekette uğramıştır. Tamir işi bitinceye kadar sehirimizden gidecek yolculara bu hat için bilet verilmeyecektir.

* Esnaf cemiyetleri kongreleri 15 kânunusani 1941 de başlayacaktır. Kongre hazırlıklarına şimdiden başlanmıştır.

Basra yoluyla mal göndermek isteyenler

Basra — Bağdat transitinden istifade ederek ihracatı bulunmak isteyen tacirler, muntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek ne miktarda mal göndereceklerini bildirerek, ve nakil için vagon isteyeceklerdir.

Yılda bir defa bir kurban parası teberru eden vatandaşların sayısı iki milyonu bulduğu gün hava meselemizin yarısını halledilmiş sayabiliriz.

İspanyol Sendikalar reisi diyor ki:

İspanyanın mukadderatını yeni istikametlere çevirecek

Büyük hadiseler hazırlanmaktadır

Madrid, 30 (A.A.) — D. N. B. ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Yeni Castille İspanya sendikaları muhabhasalarının akdettikleri büyük bir ıçtimada, sendikalar reisi Salvador Merino bir nutuk irad ederek şümûzdeki sanelerin, bilhassa 1941 senesinin İspanya ile Avrupa ve hattâ bütün dünya için çok büyük bir ehemmiyeti haiz olacağını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

İspanyanın ve bütün dünyanın mukadderatını yeni istikametlere çevirecek olan büyük hadiseler hazırlanmaktadır. Bu gün yaşamakta olduğumuz an-lar, bilhassa İspanya için güçlüklerle doludur. İspanya sayısız zorlukları ıktiham etmek mecburiyetindedir. Bu zorlukları eski reimin yanlış politikası geçirdiğimiz mühtis dahilli harp deşirmuştur.

Falanlar, İspanyanın istikbalini teminat altına kovan ve-gâne prensibi kendilerine göstermiş olan general Frankodan ayrılmamağa kat'i surette karar vermişlerdir.

Berlin garında yangın

Berlin, 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Bu sabah 6,45 de Berlinde Anhalt garının bacağı deposunda bir yangın çıkmıştır. Yangın bazı bürolara ve bilet giselerine de sirayet etmiştir.

Siyam - Fransız kıtaları çarpışıyor

Bangkok, 30 (A.A.) — Bir Siam tebliği, Hindicini hududunda ve Siam kıtaları arasında da geniş makyasta muharebeler cereyan ettiğini bildirmektedir. Fransızlardan esir ve harp lezazımı alınmıştır.

Fransızlar, cumartesi sabahı Mongkhav muntakasında Vientiannden ateş açmışlar, fakat süratle sükûta mecbur edilmişlerdir.

Sinema ve Tiyatrolar

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram Kısımında

Akşam 20.30 da

Aptal

Yazan: Dostoyevski

İstiklal Caddesinde komedi kumandası.

Akşam 20.30 da:

Paşa Hazretleri

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün 11 de, Akşam 2 de:

1 — Kara Korsan; 14 kısım.

2 — Servet Hirsızları.

Yılbaşı hediyenizle

Devamlı bir hâtura temin etmek istiyorsanız kitap hediye ediniz.

Size güzel birkaç kitap hatırlatıyoruz:

Kitap	Fiyat
Atatürk'ün Nutku 3 cilt	600
Tanzimat	350
İslâm Ansiklopedisi cilt-1	100
Ademoğlu	120
Divan Şiiri Antolojisi	130
Deniz Aşırı	230
Fransız Medeniyeti	85
Felsefe Tarihi	200
Tiyatro Tarihi	220
İstanbul Sehilleri	60
Mikelandj	120
Muhammedin hayatı	130
Muazzar Fransız Psikolojisi	120
Napoleon	220
Osmanlı Devrinin Son Sadrazamları	100
Son Asır Türk Şairleri X	80
Şaheserler Antolojisi I-II	180
Arımaya (Çocuk kitabı)	125

Güzel birer hediyedir:

Devlet Kitapları Müdürlüğü

Satış yeri: M. V. Yayınevi ve diğer kitapçılarda bulunur.

KOCA YUSUF AMERİKADA

Yazan: Iskender F. Sertelli

— 33 —

Şimdi herkeste bir merak uyanmıştı. — Acaba kuzunun hepsini yiyecek mi?

Herkes birbirine aynı sordu. Yusuf, geniş bir nefes aldıktan ve bir bardak su içtikten sonra, ikinci hamleyi yaptı. Bütün birini daha kopardı. Ve tahıl istahı yemeğe başladı. Bu sırada belediye reis muavini Mister Peterson, Yusufun ismi olan Harryye uzaktan soru:

— Siz ne dersiniz? Türk pehlivanı, kuzuyu bitirebilecek mi? Harry kendine mahsus soğuk ve müstehzi bir tavırla başını salladı:

— Hayır. Bir insan midesi bunu alamaz!

Reis muavininin bir fikri veya iddiası yoktu. O, herkes gibi:

— Yiyebilir..

Yahut:

— Yiyecek..

Kanaatini ileri sürmüyordu. Mister Peterson sadece, bunu sormakla, misafirleri oyalamak ve meraklarını tahrik etmek istemişti.

Harrynin cevabı bir çok kimseler üzerinde menfi tesir yaptı.

Bir ihtiyar gazete muharriri:

— Afrikalı pehlivanların mi-

nesi küçük, Amerikalıların v-

esat, fakat Asyalılarınki — ik-

lim iktisadı fazla kalori alma-

ğa mecbur oldukları için —

büyük olur.. çok yemek yerler..

Diye bir söz atmıştı. Bu, pek de boş ve manasız bir buluş değildi. Şarklıların ekseriyetle

Avrupalılardan fazla yemek yedikleri muhakkaktı.

Mister Valker bir aralık şüpheye düştü; tercümana döndü:

— Yusufu sor bakalım.. Ö-

nüdeki kuzuyu yiyecek mi?

Tercüman, sormadan cevap verdi:

— Otelde iki kuzu yediğine

gahit olmadım mı?

— Evet ama, onlar tam ma-

nasıyla kuzu idi. Her biri üç

kilodan fazla değildi. Fakat,

Mis. Beens bugün küçük kuzu

bulmamış. Şimdi Yusufun

önlüde yediği kuzu, sekiz on

kiloluk ve konulanmış büyük

bir hayvandır. Bunu ya kasten

yaptılar.. Yusufu denemek için.

Yahut bir tesadüf eseri.

Tercüman bunun üzerine Yusufun kulağına fısıldadı:

— Nasıl, bitirebilecek misin

önlüdeki kuzuyu?

Yusuf ümit vermedi, fakat tercümanı ümitsizliğe de düşürmekten çekindi. Bir tek kelime ile:

— Bakalım..

Diye cevap verdi.

Yusuf, tercümanın düşünc-

ye daldığını görünce:

— Ne var? dedi. Yine bahse

tutulan varsa, haber ver de

ona göre davranayım.

Tercüman bıyık altından gül-

di:

— Bahse tutuşan falan yok

ama.. Böyle birşey olsa da sa-

na faydası dokunmaz. Yalnız

patron anlamak istiyor. Harry,

senin bu kuzuyu yiyeceğine

ne kanidir. Eğer midenin henüz

kiraya verilmemiş boş köşeleri

varsa, davran da şu adamı zi-

yafet sofrasında mağlup etme-

ğe çalış!

Yusuf yavaşça ve biraz daha

emin bir tavırla başını salladı:

— Pekâlâ..

Yusuf ekmeği kesmişti. Zira

o ekmezsiz yemek yiyemezdi.

Ekmeğe yerine kuzunun kemik-

lerindeki etleri sıyırmaya ve

lop taraflarını lokma lokma

koparıp midesine indirmeye

başlamıştı.

Cok sürmedi..

Yusuf kuzuyu bitirdi. Biraz

sonra, önündeki tepsinin içinde

bir yığın kemikten başka bir

sey kalmadı.

Mister Valker, Harryden in-

tikam almak istiyordu. Güle-

rek: — Şimdiden mağlup oldu-

nuz, Harry! dedi. İddianız boşa

çıktı. Yusuf pehlivanın midesi

de kolları kadar kuvvetli oldu-

ğunu tahmin etmemişsiniz, de-

ğil mi?

Harrynin yüzü kıpkırmızı ol-

du.. Birşey söyleyemedi.

Aralarındaki soğukluğu ilk

defa bu konuşma ile alanayan

Mis Beens, lâf karıştırarak me-

seleyi kapatmak istedi:

— Artık pehlivanlarımızı,

fazla sıkırmayalım.. Kendilerini

serbest bırakalım.. İster sofr-

da yemiş yesinler, isterlerse

holde müzik dinlesinler.

Dedi. Zaten bu sırada birçok

kimseler sofradan kalkmış bu-

lunuyordu.

Gazetecilerden biri de Yusuf-

fun önünde küçük bir abide gi-

bi, tepsi içinde duran kemik

yiğininin resmini çekmeye ça-

lışıyordu.

Şu Amerikalılar cidden garip

insanlardı.

Tercüman, bu gazeteciye sor-

du: — Kemiklerin resmini neden

çekiyorsunuz?

Gazeteci — Bundan daha ta-

biî ne olabilir — demek iste-

yen bir tavırla cevap verdi:

— Neden mi çekiyorum? Ku-

zu sofraya yeni geldiği zaman

da çekmiştim. Şimdi kemikleri-

ni de çekiyorum. Yarın gazete-

de evvelâ kuzuyu muhteşem

gödesiyle tepside göreceksi-

niz.. Onun yanında da bir yi-

ğın kemik haline gelmiş şekli-

ni.. Nasıl, bu buluşuma ne der-

siniz?

Tercüman gülererek ayrıldı.

Yusuf sofradan kalkarak kalk-

maz şöyle bir gerindi:

— İşte bu akşam çok yedim..

Midemin kopacak gibi gerildi-

ğini hissediyorum. Şöyle geniş

bir yere otursam da biraz ne-

fes alsam.

Tercüman, Valkerle beraber,

Yusufu geniş ve yumuşak bir

koltuğa oturtular.

Yusufun hasmı uzakta dola-

şıyordu ama, gözünü de Yusuf-

tan ayırmıyordu. Harry, kosko-

ca kuzunun bittğini ve kemik

haline geldiğini görünce, hay-

retinden gözlerini açmıştı..

Adeta gözlerine inanmıyordu.

(Devamı var)

İhtikâr yapan üç ortak

Müddeiumumî sürgün edilmelerini istedi

Kâmil Kartal adında bir yor-gancıya 600 kışır liralık yor-gan malzemesini yüksek fiyatla satarak fatura vermek istemi-yen, manifatura tüccarlarından Rafael Eli ile ortakları Moiz ve Haymin muhakemelerine mevkufen dün öğleden sonra da devam olunmuş, müddeium-mî maznunların sürgün ve pa-ra cezasıyla tecziyelerini iste-miştir.

Suçluların avukatları da mü-dafaalarını yapmış ve muhake-me bugün saat 14 de karar ve-rilmek üzere kalmıştır.

Balikesir Parti kongresi dağıldı

Balikesir, 30 (Hususî) — Parti vilâyet kongresi bugün son iktidamı yaptı.

Bütçesini 33 bin lira olarak kabul ile vilâyete ait bir çok dilekler üzerinde faydalı karar-lar aldı.

Eski idare heyetini aynen seçti. Delege intihabı da yapıldıktan sonra, kongreye son ve-rildi.

İdare heyeti şunlardır: Per-tev Ectioğlu, Sadık Deniz, Na-fi Kadanaz, Necati Uğur, Abdi Ağabeyoğlu, Azmi Şako, Hasan Kaptanoğlu, Rasim Cagan, Ni-yazi Akyürek.

Bir randevu evi kapatıldı

Ahlâk şubesi memurları, evvel-ki gece uzun zamandanberi rande-vuculuk yapan ve Üsküdar'da Tah-taminare sokağı 2 numarada otu-ran Kör Hakimenin evini basmış-lar, iki kadımla bir erkeği münase-betsiz vaziyetlerde yakalamışlar-dır.

Sabıkalı bir randevucu olan Kör Hakime, adliyyeye verilmiş, ev mü-hürlenerek kadımlar muayeneye sevk edilmişlerdir.

Resmî daireler bugün öğleden sonra tatil

Yılbaşı münasebetiyle orta tedri-sat müesseseleri dünden itibaren, ilk tedrisat ve üniversite ile res-mî daireler de bugün öğleden son-ra tatil edileceklerdir.

Üniversite, orta okul ve daire-lerin tatili çarşamba akşamına kadar devam edecektir. İlk okul-ların tatili cumartesi sabahına ka-dar sürecektir.

Altın Fiyatı

Dün, bir altın fiyatı 23 lira 5 kurustu.

Fiyat murakabe komisyonu

Dün gıda maddesi meselesini tetkik etti

Fiyat murakabe komisyonu, dün, vali muavini Ahmet Kırık'm reis-liginde toplanarak gıda maddeleri meselesi üzerinde çalışmıştır.

Ticaret Vekâleti, komisyonu gönderdiği emirde sadayağı, zeytin yağı, pirinç ve fasulye gibi mad-delere narh koyarken normal za-manlardaki maliyet fiyatı yüzde kârı üzerinden yürütmesini ve harp dolayısı ile fazla kâr veril-memesini bildirmiştir. Bundan başka aynı emirde, bulunacak narhların ilân edilmeden vekâlete bildirilmesi istenmektedir. Bu narh-lar, muhik görüldükten sonra ve-kâletçe ilân edilecektir.

Bundan başka celeripleri çağırarak kendilerinden 1938-39 senele-rindeki canlı ve perakende hayvan fiyatlarını istemiştir. Komisyon bu iki senenin de fiyatlarını göz önün-de tutarak bir (emsal) ilân ede-cektir. Bu emsal ilân edildikten sonra halk, canlı hayvan fiyatları-nı göz önünde tutarak etin cinsine göre satış fiyatını anlayacaktır.

Diğer taraftan komisyon, yılba-şı dolayısıyla bazı gazinoların sahnı başına 5 liradan aşağı olmamak şartile sandalya parası aldıklarını göz önünde tutarak tetkikat yapı-ttırmaya karar vermiştir. Hakika-ten sandalya parası namı altında müşterilerden para alndığı tahak-kuk ederse komisyon belediye ik-tisat müdürlüğüne, yalnız yılbaşı-na mahsus olmak üzere eğlence yerleri tarifelerinde yapılan yık-sekliği reddedecek ve gazinolar hakkında takibat ıcrâ ettirecektir.

Şirketi Hayriyenin kış tarifesi

Şirketi Hayriyenin yeni kış ta-rifesini bugünden itibaren tatbik mevkine girecektir. Yeni tarife-de pazarlar da dahil olduğu halde her gün Köprüden Çengelköyüne saat 10 da ve 11,25 de ilâve posta-ları tahrik edilmektedir. Cumarte-si Kavaklara son vapur 24,15 te-dir. Son araba vapuru da Üsküdar dan Kabataşa saat 19,30 da, Ka-bataştan Üsküdar da saat 20 de hareket edecektir.

Ankara'da bir iktisat meşheri açılıyor

Hükümet, Ankara'da bir iktisat meşheri açmaya karar vermiş ve teşebbüslere geçmiştir. Bu cümle-den olarak bütün vilâyetlere gön-derdiği bir tamimde o vilâyet da-hilindeki el sanayii eserlerinin ha-zırlanarak İktisat Vekâletine gön-dürülmesi bildirilmiştir. Şehrimiz-den de el dokumacılığına ait 40 parça hazırlanarak ticaret odası vasıtasile Vekâlete gönderilmiştir.

Oda hizmetçisi

ceğini ilk defa düşünüyordum. Zile bastım:

— Bir kahve, dedim.

Fakat asıl söylemek istediğim bu değildi!

— Şey, diyerek tamamladım; yan odalara acaba kim oturuyor?

Bu sefer de fam dö şambr hafif güldü:

— Evli bir çift, dedi. Zanne-dersem bir ay daha kalacaklar..

Bir ay daha.. Yani dört hafta, eğer aynı odaya dğersem aynı hu-zursuzluk ve aynı uyanıklık.. Yal-nız, oda hizmetçim kapıdan çıkı-yordu ki şöyle bir baktım: Omuz-ları hiç de fena değil.. Kemikli bir

kadın. Halbuki gençliğimde yıldız Brigit Helm'i yalnız kemikleri için arzu etmişim. Fakat bu yeni bu-luşum bir saniye sürdü; hattâ kahveden bile vazgeçerek uyuma-ya hazırlandım.

Daha ertesi hafta, yegâne ar-zum, yan odadaki evlileri gör-mekti. Otel lokantasında, bir bu-çuk saatlik bir yemek zamanı bek-ledim; ve ikinci kat koridorunda da tam yarm saat aşağı yukarı do-laştım. Kimseler yoktu. Hizmet-çim:

— Sinemaya gitmiş olacaktı, dedi; ekseriya on birde dönüyor-lar.

Bütün âşabım dolu idi. Gece bir saat içinde dört defa zile bastım. Birinde suyun fazla sıcak olmasın-dan şikâyet ettim. Ötekinde pan-tofonumu ütiye yolladım. Üçüncü-sünde oda hizmetçimden ismini sor-dum. Dördüncüsünde zile yanlıs-lıkla bastığımı söyleyerek özür di-ledim.

Bunu takip eden birinci hafta kararımı vermişim. Fam dö şambr mı çağırdım:

— Geçeliğin, dedim, sizi nasıl çağırabilirim!

— On ikiden evvel mi, sonra

— On ikiden evvel mi, sonra

— On ikiden evvel mi, sonra

— On ikiden evvel mi, sonra

— On ikiden evvel mi, sonra

Şehir hayatından

Bir araba ucuz kömür aldım!

Günlerden pazar.. Öyle bir yağ-mur yağıyor ki, sanki sel götürü-yor.. Tabii, şurada karakışa iki adam kaldı.. Kânunuevvel ortası-nıdayız.. Düşünüyorum:

— Kış geldi çatı. Sobayı kur-duk iyi ama daha bir alay da man-gal kömürü lazım.

Diyorum, dışarıdan bir ses ba-na cevap veriyor:

— Kömürürrrrr!..

Pencereden sarkıp bakıyorum, üzeri hasır ile örtülü bir araba ve hallerinden köylü oldukları anlaşı-lan iki kömürü..

— Aman, diyorum.. İşte kismet ayağıma kadar geldi.. Şu kömürü ucuza alabilirsin..

Sesleniyorum:

— Kömürü, kömürü..

Ve aşağıya inip pazarlığa giri-şiyorum..

— Kaçtan kömürün?

— Ne kadar alacakmış efendi..

— Uyuşursak kolay.

— Beşten veririm..

— Dört olursa ne âlâ.

— Güzel hatırım için yirmi pa-rasını daha kırdım, dört buçuğa olsun.

Kömürün 6,5 kuruşa satıldığı günlerde kapıdan dört buçuğa kö-mür alabilmek az iş mi?

— Pekî ben de dört buçuktan alayım ama, bir şartla, diyorum, tozlu ve ıslak olmayacak..

Kömürü bütün safiyeti ve açık kalpliğile gülüyor:

— İlahî efendi, biz öyle adam mız.. Dökerim öyle alırsam.. Hep-sini tartalım mı?

— Yok şimdi iki çuval lazım.. Haftaya bir araba getirin alayım.

Ve iki kömürü ellerini birbir-lerinin omuzlarına atıp âdeta bir sırık vücutte getirdikten sonra kan-tarı kollarına asıyor ve ilk çuval-ı çekiyorlar.

— 83 kilo..

İkinci çuval da aynı şekilde çe-kiliyor:

— 79 kilo..

— Al efendi hayrını gör..

Kömürlüğü gösteriyorum döktü-yorlar.. Kömürlere bir göz atıyo-rum, hepsi de eleme.. Bende bir sevinç ki tarif edemem. Paraları-nı verdikten sonra memnuniyetim-den âdeta ellerine sarılıyorum:

— Havdi Allah hayr! müşteri-ler versin âğalar.. Haftaya bekle-rim.. Yine böyle iyi kömür olsun..

Diye kömürçüleri uğurluyorum.

Aradan bir kaç gün geçti.. Tan-dık bir kömürüde bulunuyordum.

Kömürü birisi için kömür hasır-ıy.. Dikkat ettim çuvalar çekili-yor:

— 38 kilo..

— 42 kilo..

— 40 kilo..

Ve nihayet en kabadayı çuvalı

elli kilo.. Birden midem bulandı.

Bizim çuvalar da bunlardan büyük değildi. Öyle olduğu halde biri 83 diğel 79 kilo gelmişti.. Bir münasebetini getirip kömürüye sor-dum:

— En büyük kömür çuvalını tozla doldur yine 55—60 kilodan ağır gelmez..

Dedi.

Aradan iki üç gün daha geçti.. Kömür meselesi evde de patlak verdi.

Maliye Vekâletinden:

Gazetelerde Kibrit ve Çakmak İhissarı tarafından neşrettirilen bir ilânda Kibrit kutularının 1.1.941 tarihinden itibaren iki kuruşa satılacağı bildirilmektedir.

Kibrit fiatlarında hiç bir tenzilat yapılmıyacaktır. Kutular eskisi gibi doksan paraya satılacaktır. (12339)

Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü ilânları

30 Birincikânundan 6 İkincikânuna kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Erzurum), Perşembe 12 de Güneysu ve Pazar 16 da (Karadeniz), Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Anafarta), Cumartesi 18 de (Antalya) Sirkeci rıhtımından.

Mudanya hattına — Pazartesi, Salı 9.50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Trak), Cumartesi 14 de (Marakaz) ve Pazar 9.50 de (Trak), Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cumr 8.15 de (Marakaz), Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Saadet), Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Kemâl), Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Bartın), Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Mersin) Sirkeci rıhtımından.

İzmir sürat hattına — Pazar 11 de (İzmir), Galata rıhtımından.

İzmir aralık postası — Perşembe 13 de (Tırhan), Galata rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42362
Galata Şube Acenteliği — Galata rıhtımı, Mıntıka Liman Reisliği binası altında. 40133
Sirkeci Şube Acenteliği — Sirkeci, Yolcu Salonu 22740 (12500)

Yılbaşı münasebetiyle yapılacak ilâve seferler

Yılbaşı münasebetiyle 31 Birincikânun 940 Salı gününü takip eden gece yarısından sonra aşağıda yazılı ilâve seferler yapılacaktır.

Köprüden	kalkış	3.00	Büyükadadan	kalkış	0.50
Haydarpaşadan	"	3.18	Heybeliden	"	1.00
Kadıköyünden	"	3.25	Burgazdan	"	1.15
Kıralıdan	"	3.55	Kıralıdan	"	1.30
Burgazdan	"	4.10	Kadıköyünden	"	2.00
Heybeliden	"	4.25	Haydarpaşadan	"	2.08
Büyükadaya	varış	4.35	Köprüye	varış	2.25

NOT: Bu gece seferlerinin Haydarpaşada trenle iltisakı vardır. Kadıköy ve Köprüde tramvay iltisakı yoktur. (12552)

YENİ ÇEŞİT PUDRA

Dinamik bir güzelliğe malikiyetinizin

6 Sebebi

1 — 10 cazip renk, hepsi de son Paris modası, bunları kutunun ortasındaki delikten görebilirsiniz.

2 — Evvelce mümkün olduğu zannedilmeyen daha ince ve daha hafif Bu pudra "Havalandırılmış", tır.

3 — Yeni nefis bir koku, âdeta Fransanın Midi havasındaki çiçeklerin kokusunu hissetmiş olacaksınız.

4 — Bütün gün sabit kalır. Zira ter kibinde "Krema köpüğü", vardır.

5 — Güzel "Finimat", çünkü ne rüzgâr ve yağmurdan, ne de fazla terlemeden katıyen müteessir olmaz.

6 — Gayet kıymetli yeni ve zarif "Büyük Model", kutular.

İstanbul Asliye Mahkemesi 9 uncu hukuk hâkimliğinden:

40/731
Mükerrer tarafından Galatada Necatibey caddesinde 95 Noda mukim Ziya Sayın aleyhine açmış olduğu boşanma davasında Maleyin İkametgâhı meçhul olup dava arzuhal ve davetiye mahkeme divanhanesine talik ve gazete ile de ilânat icra edildiği halde gelmediğinden muhakemenin gıyaben icrasına karar verilmiş ve davacı iddiasını bilbeyine isbatı lüzumuna ve guhut puslasının itasına ve muhakeme 22/1/941 saat 14 talik edilmiş olduğundan gıyap kararı makamma kaim olmak üzere ilân olunur.

Dr. Kemâl Özsan

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu İstiklal Caddesi No. 880
Bursa Pazarı Üstü Ohanyan Apartman. Tel.: 41235

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası.
Şube ve Ajans adedi: 265.

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 liralık 4.000 lira	100 adet 50 liralık 5.000 lira
4 " 500 " 2.000 "	120 " 40 " 4.800 "
4 " 250 " 1.000 "	160 " 20 " 3.200 "
40 " 100 " 4.000 "	

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Levazım Amirliğinden verilen harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki alım alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden evvel ait olduğu komisyona vermeleri. Şartnameleri komisyonda görülmür.

CİNSİ	Miktarı	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale Gün, Saat ve Mah		
Buğday öğütmesi.	2600	Ton 84,500	5475	14/1/941	16	Manisa
Sığır eti.	120	" 36,000	2700	16 " "	15	Erzincan
Sabun.	21,600	Kilo 11,880	891	20 " "	15	Niğde.
Lahana.	63,000	" 5,355	402)			
Pirasa.	63,000	" 7,245	544)			
İspanak.	63,000	" 7560	567)			
Maydanoz.	1,000	" 110	9)			
Havuç.	50,000	" 3750	282)	14/1/941	11	Edirne
						(1711 — 12538)

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki Askeri Satın Alma Komisyonlarında yapılacak ihalelerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel ait olduğu komisyona vermeleri. Şartnameleri, komisyonlarında görülmür.

CİNSİ	Miktarı	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün, saat ve Mahall		
Kundura.	3000 çift	24,000	1300	13/1/941	15	Kayseri
Fırın inşaat.	1 adet	17,063,80	1279,80	14 " "	16	Çanakkale
Sığır eti.	200 ton	70,000	5000	14 " "	17	Çanakkale
Aş kabı, bakır.	30,000 adet	17,625	1322	13 " "	15	Samsun
						(1693 — 124)

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmesi hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki Askeri Satın Alma Komisyonlarında yapılacak ihalelerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel ait olduğu komisyona vermeleri. Şartnameleri komisyonda görülmür.

CİNSİ	Miktarı	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale Gün, Saat ve Mahall		
Pirinç.	40 ton	16,000	2400	13/1/941	17	Ankara Lv. A
Sade yağ.	25 "	" 3188	3188	15 " "	16	Balıkesir.
Arpa.	210 "	16,800	1260			
Kuru fasulye	60 "	15,000	1125			
Sabun.	12 "	7,200	540	22 " "	10	Sırt.
Sığır eti.	75 "	15,750	1182	15 " "	10	Çorum.
						(1691) 124

Behirine tahmin edilen fiati bir kuruş dört santim olan on beş tane muhtelif numarada nal mırı 3/1/941 Cuma günü saat 11 de Ar M. M. V. Satın Alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. 14 rin 18,100 liralık katli teminatlarla belli vakitte komisyonda bulun Şartnamesi 780 kuruşa komisyondan alınır. (1681) (121)

Behirine 43 lira tahmin edilen 2000 adet tevhid semeri ve tel pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 4/1/941 Cumartesi günü saat 10 mir Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 86,0 kati teminatı 11,100 liradır. Nümune ve şartnamesi komisyonda g Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (1763 — 1256)

15,000 liralık benzin pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 7/1/941 günü saat 11 de Edirne eski Müşiriyet dairesinde Satın Alma komisyonunda yapılacaktır. Bu benzinin % 7 si Vakum, % 2 si Gres, yüzde 1 valin, yüzde 1 i gaz olacaktır. (1705 — 1253)

Beş kalem beheri 15,000 liralık sığır eti ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 10/1/941 Cuma günü saat 15 de İğnecede Askeri Alma komisyonunda yapılacaktır. Her birinin teminatı 1123 liradır. lerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (1707 — 1253)

Aşağıda yazılı soba ve malzemeleri pazarlıkla satın alınacaktır. lerin 7/1/941 Salı günü saat 11,30 da verebilecekleri nümunelerile ve natlariyle Edirne'de eski Müşiriyet dairesinde askeri satın alma komisyonunda bulunmaları.

Adet	CİNSİ
207	Soba.
414	Dirsek.
1242	Boru.
207	Soba tahtası
207	Maşa.
207	Kürek.

(1709 — 1253)

İstanbul Belediyesi ilânları

Yeni kapı Odun İskelesinden Zeytinburnuna kadar imtidat eden D ait araziden 3 sene müddetle kum çıkarma işinin resmi nisbisi açık mayaya konulmuştur. İlk teminat miktardır 70 lira 88 kuruştur. İhale 15, Çarşamba günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Talipler teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimi cümende bulunmaları. (12546)

Devlet Demiryolları ve Limanlar işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (1750) lira olan 10000 adet Gestetner teksir makinesi için mumlu kâğıt (17.1.1941) Cuma günü saat (11) on birde Haydarpaş Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (131) lira (25) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (12541)

VAKIT matbaası Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tabiler namına dizgi işleri alır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınizi Derhal Keser.

İlacında günde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER VERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

Maarif Vekilliğinin Lise birinci, ikinci sınıf Fransızca kitapları çıkmıştır VAKIT Kitabevinde Satılmaktadır

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden :

İdaremliz ihtiyacı için resim ve şartnameleri dahilinde muhtelif boy ve şekillerde 5 adet masa, 6 adet tabure, bir evrak dolabı, bir kütüphane, bir laboratuvar alâtını muhafaza için dolap yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 15/1/941 Çarşamba saat 15 de büyük Postahane binası karşısında Valde hanı ikinci katta 23 Noda idaremliz umumî depo muhasipliği odasında toplanacak müdürlik alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedeli 600 lira, muvakkat teminat 45 liradır. Taliplerin olabaptaki resim ve şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde büyük Postahane binası birinci katta idari kalem binalar ve levazım gerliğine, eksiltme gün ve saatinde de 940 mali senesi için muteber Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzu ile birlikte yukarıda toplanacağı yer yazılı komisyona müracaatları. (12425)